

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2020 ел, гыйнвар

г.Казань

КАРАР

№ 47

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 18 декабрь, 1006 нчы карары белән расланган «2014 – 2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хақында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 18 декабрь, 1006 нчы карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 7 октябрь, 731 нче; 2014 ел, 29 ноябрь, 930 нчы; 2014 ел, 12 декабрь, 982 нче; 2015 ел, 4 август, 566 нчы; 2015 ел, 5 сентябрь, 640 нчы; 2016 ел, 27 сентябрь, 689 нчы; 2017 ел, 24 апрель, 241 нче; 2017 ел, 28 июнь, 450 нче; 2018 ел, 26 июнь, 520 нче; 2018 ел, 19 декабрь, 1173 нче, 2019 ел, 02 сентябрь, 754 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) расланган «2014 – 2021 елларга Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру» дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләрне керттегә:

Программа паспортында:

«Программаның максатлары һәм бурычлары» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Программаның

Программаның максатлары – Татарстан Республикасында

<p>максатлары бурычлары</p> <p>һәм</p>	<p>дәүләт милли сәясәтен тормышка ашыру, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү, Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклау һәм ярдәм итү, чит ил гражданнын Россия жәмәгәтчелегенә уңышлы социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү, гомумроссия гражданнын һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту.</p> <p>Программаның бурычлары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гражданнын тигез хокуклылыгын һәм аларның конституциячел хокукларын гәмәлгә ашыруны тәмин итү; 2. Дәүләт милли сәясәтен гәмәлгә ашырганда дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнарының граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү; 3. Гражданлык үзаңын, патриотизмны, гражданлык жаваплылыгын, үз Ватаның тарихы өчен горурлык хисен формалаштыру, милләтара аралашу культурасын тәрбияләү; 4. Чит ил гражданнын (мигрантларны) социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү системасын камилләштерү); 5. Милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итү, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүне тәмин итү; 6. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм рухи үсешенә, Россия жәмгыяте нигезләре буларак традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклауга, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү; 7. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклау һәм аларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру; 8. Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт идарәсен камилләштерү, шул исәптән Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гәмәлгә ашыруны фәнни-белем бирү һәм мәгълүмати тәмин итү»;
--	---

«Программаның мөһим максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

<p>«Программаның мөһим максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләр»</p>	<p>Татарстан Республикасында милләтара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяли торган республика халкы өлеше; Татарстан Республикасында конфессиональара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяли торган республика халкы өлеше; гражданнар бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне камилләштерүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны; Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм тел төрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны; гомумроссия гражданлык тәңгәллеге дәрәжәсе; Татарстан тәңгәллеге дәрәжәсе; башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе; үз-үзенә карата милли билге буенча дискриминация булмавын билгеләп үтүче гражданнар өлеше; чит ил гражданнарына (мигрантларга) тискәре мөнәсәбәт кичерми торган гражданнар өлеше); Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә проектлар һәм программаларны гамәлгә ашыру барышында кулланыла торган халык телләре саны; Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән программаларны гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре саны; Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өчен җаваплы, өстәмә һөнәри белем бирү программалары буенча укулар узган дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләр саны; милли-рухи-агарту эшчәнлегенә өлкәсендә коммерцияле булмаган оешмалар тарафыннан үткәрелгән чаралар саны»;</p>
--	--

«Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

<p>«Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганакалары»</p>	<p>Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 429,0459 млн. сум тәшкил итә, шул исәптән: 2014 елда – 39,324 млн. сум; 2015 елда – 32,724 млн. сум; 2016 елда – 42,624 млн. сум; 2017 елда – 40,371 млн. сум;</p>
---	--

	<p>2018 елда – 52,2787 млн.сум; 2019 елда – 53,6144 млн.сум; 2020 елда – 56,6386 млн.сум; 2021 елда – 55,6926 млн.сум; 2022 елда – 55,7786 млн.сум.</p> <p>2014 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 21,6008 млн. сум тәшкил итә.</p> <p>2015 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары хисабына Программаны финанслау күләме 17,96775 млн. сум тәшкил итә.</p> <p>2016 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 18,2494 млн. сум тәшкил итә.</p> <p>2017 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 9,1068 млн. сум тәшкил итә.</p> <p>2018 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 10,3585 млн. сум тәшкил итә.</p> <p>2019 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 10,8317 млн.сум тәшкил итә.</p> <p>2020 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 10,5074 млн.сум тәшкил итә.</p> <p>Искәрмә: финанслау күләмнәре фаразланган характерда һәм Татарстан Республикасы бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш»;</p>
--	---

«Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре һәм социаль-икътисадый нәтижелелек күрсәткечләре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

<p>«Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре һәм социаль-икътисадый нәтижелелек күрсәткечләре</p>	<p>Татарстан Республикасында милләтара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяләүче республика халкы өлеше 78,5 процентка житәчәк;</p> <p>Татарстан Республикасында конфессиональара мөнәсәбәтләр торышын уңай бәяләүче республика халкы өлеше – 82,8 процент;</p> <p>гражданлык бердәмлеген ныгытуга һәм милләтара мөнәсәбәтләрне камилләштерүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны – 68 830 кеше;</p> <p>Россия халыкларының этномәдәни үсешенә һәм Тел</p>
--	---

	<p>төрлелегенә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чараларда катнашучылар саны – 514 830 кеше;</p> <p>гомумроссия гражданлык тәңгәллеге дәрәжәсе – 78 процент;</p> <p>Татарстан тәңгәллеге дәрәжәсе – 78 процент;</p> <p>башка милләт вәкилләренә карата толерант мөнәсәбәт дәрәжәсе – 94,9 процент;</p> <p>үз-үзләренә карата милли билге буенча дискриминация булмавын билгеләп үтүче гражданнар өлеше – 93,4 процент;</p> <p>чит ил гражданнарына (мигрантларга) тискәре мөнәсәбәт кичерми торган гражданнар өлеше – 75 процент;</p> <p>Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте өлкәсендә проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыру барышында кулланыла торган халыклар телләре саны – 37;</p> <p>Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән программаларны гамәлгә ашыручы Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре саны – 45;</p> <p>Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өчен җаваплы, өстәмә һөнәри белем бирү программалары буенча белем алган дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләр саны – 100 дән дә ким түгел;</p> <p>милли-рухи-агарту эшчәнлегә өлкәсендә коммерцияле булмаган оешмалар тарафыннан үткәрелгән чаралар саны – 1 800»;</p>
--	--

Программаның I бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«I. Программаны тормышка ашыру сферасының гомуми характеристикасы, шул исәптән аларны хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Татарстан Республикасында милләтара (этникара) мөнәсәбәтләр торышы төрле этник төркемнәр һәм конфессияләр вәкилләренә тотрыклылыгы, тыныч багланышлары һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Татарстан Республикасында уңай динамикалы тенденцияләр рәвешендә беркетелгән һәм иҗтимагый этномәдәни берләшмәләр һәм гражданлык жәмгыятенә башка институтлары белән үзара бәйләнештә дәүләт һәм муниципаль хакимият органнарының аерым кайгыртучанлыгы предметы булып тора.

Татарстан Республикасының үзенчәлеге-халыкның полиэтникальлеге һәм поликонфессиональлеге, аларның үсеше хәзерге Татарстан территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни багланышы һәм горейф-гадәтләренә үзара бәйләнеше белән характерлана. Бу процесста, гадәттәгечә, татар һәм рус халыклары вәкилләре төп рольне уйный, Татарстан Республикасында яшәүче барлык халыклар вәкилләренә карата күпчелекне тәшкил итә. 2010 елгы халык санын алу нәтижәләре буенча Татарстан Республикасында 3,78 млн. кешенә 53,2 процентын татарлар,

39,7 процентын руслар тәшкил итә. Идел буе халыклары вәкилләреннән Татарстан территориясендә чувашлар, удмуртлар, мордвалар, марилар һәм башкортлар яши, алар Татарстан халкының 5,6 процентын тәшкил итә.

Татарстанда төрле мәдәният һәм дин вәкилләренең озак еллар бергә яшәүләре дэвамьнда урнашкан дус-тату яшәү традицияләре хәзерге вакытта да саклана. Бу 2013 елда үткәрелгән социологик тикшеренүләр нәтижәләре белән раслана. Тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, татарстанлыларның 69,1 проценты республикада этникара мөнәсәбәтләргә тотрыклы дип бәяли, 64,7 проценты шулай ук конфессияра мөнәсәбәтләргә бәяләгән.

Татарстан халкының күпмилләтле составы динамик рәвештә үзгәрә, шәһәрләрдә һәм районнарда яңа этник төркемнәр барлыкка килә. Республикада элекке союздаш республикалардан чыгучылар (әзербайжаннар, әрмән, үзбәк, тажиклар, казахлар, кыргызлар, грузиннар, украиннар, төрекмәннар) жәмгыятьләре, саны буенча азрак (берничә йөз кеше) Россия Федерациясә төбәкләреннән, шулай ук ерак чит илләрдән милли төркемнәр (төрөкләр, вьетнамлылар, гарәпләр һәм башкалар) формалашкан.

Татарстанның Бәйсез Дәүләтләр Бердәмлегә илләреннән килгән чит ил гражданны өчен жәлеп итүчәнлегә белән бәйле процесслар аеруча актуальләшә бара. Ел саен республикага йөз меңнән артык чит ил кешесә килә.

Чит ил гражданнының уңышлы социомәдәни адаптациясен һәм интеграциясен тәмин итүдә граждан жәмгыяте институтлары зур роль уйный. Алар арасында Татарстан Халыклары ассамблеясе, Татарстан халыклары Яшьләр ассамблеясе, Казан шәһәренә чит ил студентлары һәм аспирантлары ассоциациясе, «Яңа гасыр» автоном хәйрия коммерциячел булмаган оешмасы мөһим урын алып тора.

Республикада мәгарифнең полимәдәни моделен үстерү һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыру, яшь буынны Татарстан Республикасында яшәүчә халыкларның мәдәниәтенә, теленә, гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт тәрбияләү, мәгариф процессында гуманитар юнәлешнең ролен арттыру, Россия Федерациясә халыкларының күпгасырлык үзара хезмәттәшлегә тәжрибәсен өйрәнү буенча уку-укыту программаларын эшләү, республикада мәгариф һәм милли телләрдә тәрбияләү системасын үстерү өчен хокукый һәм матди шартлар булдыру буенча максатчан эш алып барыла.

Шул ук вакытта чит ил гражданнына хокукый белем бирү системасын камилләштерүне, аларның социаль-мәдәни адаптацияләнүен һәм жәмгыятьтә интеграцияләнүен таләп итә, кабул итүчә жәмгыять белән мигрантлар арасында мәдәниәтара аралашуның һәм ышанычның түбән дәрәжәсә бар.

Этнокультура үсешә, милләтара һәм конфессияра мөнәсәбәтләр мәсьәләләрендә идарә итү системасы, мәгариф, мәдәниәт, яшьләр сәясәте һәм массакуләм мәгълүмат чаралары кадрларының квалификациясен һәм компетентлыгын арттыру мөһим бурыч булып тора.

Этник һәм дини үзаң һәрвакытта да гармонияле формалашмый. Кайбер очракларда дини өлеш халыкның тарихи килеп чыккан этномәдәни үзенчәлеген арттыра. Республика өчен традицион булмаган дини агымнарның үтеп керүе,

«Интернет» челтәренең этникара мөнәсәбәтләргә деструктив йогынтысы, тарихны фальсификацияләү, яңа тел сәясәте шартларында мәгариф өлкәсендә халыкларның тел хокукларын һәм тел ихтыяжларын тәмин итү өчен шартлар житәрлек булмавы күзәтелә.

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы алдында, тулаем Россия Федерациясе алдында, милли мөнәсәбәтләрнең реаль торышын һәм үсеш перспективаларын исәпкә алып, яңа бурычлар тора, аларны хәл итү заманча концептуаль алымнар таләп итә.

Әлеге алымнарны эшләү Татарстан Республикасында Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрендәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясен, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2016 елның 29 декабрендәге 1532 номерлы карары белән расланган «Дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамәлгә ашыруга ярдәм итәргә тиеш.

Бу өлкәдә федераль һәм төбәк хакимияте органнарының тырышлыгын берләштерүгә Милләтләр эшләре буенча федераль агентлык һәм Татарстан Республикасы арасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру, милли һәм дини экстремизмны профилактикалау һәм аңа каршы тору өлкәсендә хезмәттәшлек итү турындагы килешүне гамәлгә ашыру юнәлдерелгән.

Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруда һәм камилләштерүдә, милләтара (этникара) һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүдә, дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләүдә, милләтара (этникара) һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүдә Татарстан Республикасы Президенты каршындагы Советка һәм Татарстан Республикасында милләтара һәм конфессиональара мөнәсәбәтләр мәсьәләләре буенча Ведомствоара эшче төркемгә мөһим роль бирелә.

Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 3 июлендәге ПУ-312 номерлы Указы белән расланган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте концепциясендә хәзерге этапта әлеге өлкәдә өстенлекләр, максатлар, принциплар, бурычлар һәм төп юнәлешләр, шулай ук аларны тормышка ашыру инструментлары һәм механизмнары билгеләнгән.

Әлеге мәсьәләләр дәүләт программаларын гамәлгә ашыру аша программа-максатчан метод белән хәл ителә.

Аерым алганда, Татарстан Республикасында милли телләрне саклау мәсьәләләре Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 25 октябрь, 794 нче карары белән расланган «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрен һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү» дәүләт программасында чагылыш таба. Әлеге өлкәдә чараларны гамәлгә ашыру өчен 1 329,42 млн. сум каралган.

Татар халкының милли үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән чаралар Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татар халкының милли үзенчәлеген

саклап калу (2014 – 2022 еллар)» 2013 ел, 21 октябрь, 785 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы дәүләт программасы нигезендә гамәлгә ашырыла. Программаны финанслау күләме 315,641 млн. сум тәшкил итә. Программа татар халкының милли үзенчәлеген саклап калуны һәм үстерүне фәнни-методик тәэмин итүне камилләштерү, туган телне, Татарстаннан читтә татар халкының тарихын һәм мәдәниәтен өйрәнүгә үтемлеклекне тәэмин итү, алар яшәгән территориядә татарларның этномәдәни үзенчәлеген саклау буенча чаралар системасын булдыру, шулай ук Татарстаннан читтә яшәүче татарларга республиканың мәдәни мирасына тигез үтеп керүне тәэмин итү буенча чаралар комплексын үз эченә ала.

Экстремизмга һәм терроризмга каршы торучу чаралары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы торучу» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 16 октябрь, 764 нче карары белән расланган «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы торучу» дәүләт программасының «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасында террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» ярдәмче программасы кысаларында гамәлгә ашырыла. Әлеге ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 154,954 млн. сум тәшкил итә.

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның милләтара (этникара) һәм конфессияара мөнәсәбәтләрен гармонияләштерүгә юнәлдерелгән мәсьәләләр комплексын хәл итү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2021 елларга Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 16 декабрь, 997 нче карары белән расланган «2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасы мәдәниәтен үстерү» дәүләт программасында каралган. «2014 – 2022 елларга төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү» ярдәмче программасында Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның, шулай ук Татарстаннан читтә яшәүче татарларның рухи һәм мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән чаралар үткөрү каралган. Әлеге ярдәмче программаны финанслау күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән 718,14 млн. сум тәшкил итә. «Халык ижатына ярдәм. 2014 – 2022 елларга Татарстан Республикасының төп халыкларының матди булмаган мәдәни мирасын саклап калу, торгызу һәм популярлаштыру» ярдәмче программасы кысаларында Татарстан Республикасының төп халыкларының матди булмаган мәдәни мирасын саклап калу, торгызу һәм популярлаштыру, аларны мәдәни тәңгәлләштерү һәм этномәдәни үстерү факторы буларак, оптималь шартлар булдыру каралган. Ярдемче программаны финанслау күләме 540,29 млн. сум тәшкил итә, шулардан Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән – 494,02 млн. сум, Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән – 46,26 млн. сум. «2014 – 2019 елларга Мирас – Наследие» ярдәмче программасында мәдәни мирасын өйрәнү һәм саклау, гражданнарның һәм оешмаларның мәдәни кыйммәтләреннән һәм мәгълүмат ресурсларынан файдалану мөмкинлеген тәэмин итү өчен шартлар тудыру каралган. Ярдемче программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән

финанслау күләме 30,0 млн. сум тәшкил итә. «2014-2022 елларга халык сәнгать һөнәрчелеген саклап калу, өйрәнү һәм үстерү» ярдәмче программасында халык сәнгать һөнәрләре традицияләрен саклау, халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә фәнни-тикшеренү эшчәнлеген алып бару каралган. Ярдемче программаны Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслау күләме 97,4 млн. сум тәшкил итә.

Әлеге Программа гражданнарның күп гасырлык үзара хөрмәт һәм тату яшәү традицияләренә нигезендә этномәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерүгә ярдәм итүгә юнәлдерелгән. Программа этникара мөнәсәбәтләр өлкәсендә яңа проблемаларны хәл итәргә, Татарстан Республикасының күпмилләтле халкының этномәдәни үсешен саклап калырга һәм яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.»;

Программаның II бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«II. Программаның максатлары, бурычлары, максатларына ирешү һәм бурычларны хәл итү сроклары (этаплары) һәм күрсәткечләре (индикаторлары)

Программаның максатлары һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәт стратегиясе турында» 2012 елның 19 декабрдәге 1666 номерлы Указы белән расланган 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәт стратегиясенә һәм Татарстан Республикасы Президентының 2008 елның 3 июлдәге ПУ-312 номерлы Указы белән расланган Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәт концепциясенә төп нигезләмәләренә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәт өлкәсен җайга салучы башка норматив хокукый актларга бәйле.

Программаның максатлары – Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтне гәмәлгә ашыру, Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыклар вәкилләренә цивилизациягә үсеш, этникара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны саклап калу, гомумроссия гражданлык тәңгәллеген ныгыту (Россия милләте), мигрантларны уңышлы социомәдәни җайлаштыру һәм интеграцияләү.

Куелган максатларга ирешү түбәндәге бурычларны тормышка ашыруны күздә тотат:

1. Гражданнарның тигез хокуклылыгын һәм аларның конституциячел хокукларын гәмәлгә ашыруны тәмин итү;
2. Дәүләт милли сәясәтне гәмәлгә ашырганда дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнарының граждан җәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү;
3. Гражданлык үзаңын, патриотизмны, гражданлык җаваплылыгын, үз Ватаның тарихы өчен горурлык хисен формалаштыру, милләтара аралашу культурасын тәрбияләү;
4. Чит ил гражданнарын (мигрантларны) социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү системасын камилләштерү;
5. Милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итү,

милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүне тәэмин итү;

6. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм рухи үсешенә, Россия жәмгыяте нигезләре буларак традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклауга, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгытуга ярдәм итү;

7. Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел күптөрлелеген саклау һәм аларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру;

8. Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт идарәсен камилләштерү, шул исәптән Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-белем бирү һәм мәгълүмат белән тәэмин итү.

Программаны тормышка ашыру вакыты: 2014 – 2022 еллар.

Программаны гамәлгә ашыру ике этапта башкарыла:

I этап (2014 – 2016 еллар). I этапның максаты – Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү өлкәсендә уңай алга китешләрне формалаштыру.

Беренче этапта каралган:

патриотизм һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыруга һәм ныгытуга юнәлдерелгән комплекслы мәгълүмати кампанияне үткәрү һәм мәгълүмати ресурслар булдыруга юнәлтелгән мәгълүмат ресурслары булдыру;

патриотизм һәм гомумроссия гражданлык тәңгәллеген формалаштыруга һәм ныгытуга юнәлдерелгән ижтимагый инициативаларга һәм чараларга ярдәм итү;

конфликтлы хәлләр турында мәгълүматны кабул итү буенча call-үзәк булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү;

милләтара һәм конфессиональара мөнәсәбәтләр өлкәсендә тенденцияләрнең торышын һәм тенденцияләрен билгеләү максатларында социологик тикшеренүләр уздыру;

этнополитик һәм дини-сәяси экстремизм, ксенофобия һәм түземсезлек профилактикасы.

II этап (2017 – 2022 еллар). II этапның максаты – I этапта барлыкка килгән уңай тенденцияләрне үстерү һәм ныгыту, шул исәптән Татарстан Республикасында милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү өлкәсендә тотрыклы уңай нәтижәләргә ирешү.

II этапта дәүләт милли сәясәте өлкәсендә чараларны, шул исәптән дәүләт милли сәясәте өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыруны давам итү каралган:

мигрантларны адаптацияләүгә һәм интеграцияләүгә ярдәм итү;

Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче халыкларның этномәдәни үсешенә юнәлдерелгән чаралар һәм инициативаларны үтәү;

милләтара мөнәсәбәтләр торышын мониторинглау һәм милләтара конфликтларны иртә кисәтү системасын булдыру һәм алып бару;

Россия халыклары турында белемнәрне таратуга юнәлдерелгән белем бирү чараларын тормышка ашыру;

гомумгражданлык бердәмлеге һәм милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү мәсьәләләре компетенциясендә булган дәүләт граждан һәм муниципаль хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү.

Программаның нәтижелелеген бәяләү өчен Программаның максатчан индикаторлары һәм аны гамәлгә ашыру нәтижелелеге күрсәткечләре кулланыла.»;
Программаның III бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«III. Программа чаралары

Программа максатларына һәм бурычларына ирешү өчен, аны тормышка ашыруның барлык юнәлешләре буенча формалашчак.

Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашырганда дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнарының граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлеген камилләштерү буенча Программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыру буенча программаларны эшләү һәм кабул итү;

Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәте Концепциясен гамәлгә ашыруда катнашу мәсьәләсе буенча Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның милли-мәдәни автономияләре житәкчеләренә республика киңәшмәсен уздыру;

милләтара һәм профессиональ мөнәсәбәтләр өлкәсендә эшчәнлек алып баручы Татарстан Республикасында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтүне оештыру;

Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы каршындагы Милли-мәдәни үзәкләр эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча ижтимагый совет утырышын уздыру;

дәүләт милли сәясәтенең һәм коммерцияле булмаган оешмаларга ярдәм итүнең актуаль мәсьәләләре буенча милли-мәдәни берләшмәләр житәкчеләре өчен укыту программаларын оештыру.

Программада гражданлык үзаңын, ватанпәрвәрлек, гражданлык жаваплылыгын, үз Ватаның тарихы өчен горурлык хисен формалаштыру буенча куелган бурычны хәл итү, милләтара аралашу культурасын тәрбияләү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны тормышка ашыру ярдәмендә ирешелә:

«Минем йортым – минем республикам» яшьләр чатыр мәдәният паркы һәм диалогы эшен оештыру;

Халыклар бердәмлегенә көненә багышланган тантаналы чара үткәрү;

балигъ булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләрдә балалар һәм яшүсмерләргә Татарстанда яшәүче халыкларның мәдәниятенә, гореф-гадәтләренә, гореф-гадәтләренә хөрмәт рухында тәрбияләү буенча нәтижәле практикалар конкурсы үткәрү;

мәктәпкәчә, урта гомуми, һөнәри, югары һәм өстәмә һөнәри белем бирү белгечләре өчен «Мәдәният диалогы» мәдәни-белем бирү проектын гамәлгә ашыру;

Казан шәһәрендә чит илләрдә яшәүче Россия ватандашларының Бөтендөнья яшьләр форумын уздыру;

«Дөнъяның барлык матурлыгы» республика ихтыярылар проектын тормышка ашыру;

Россия халыкларының герой-шәһәрләренә һәм хәрби дан шәһәрләренә, мәдәни мирас объектларына (тарихи һәм мәдәни ядкаръяларга) яшьләр тарафыннан баруны оештыру;

«Халыклар дуслыгы – Татарстан байлыгы» республика яшьләр милләтара форумын оештыру һәм уздыру»

«Татар яшьләре көннәре» халыкара форумын һәм «Дулкыннар» («Волны») ижади балалар һәм яшьләр өчен республика конкурсын уздыру;

«Татарстан халыклары ашлары» төбәкара конкурс-фестивален уздыру;

студентлар хезмәт (археологик) отрядлары эшен оештыру һәм Татарстан Республикасында Тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне торгызу эшенә яшьләр ирекле хәрәкәттен жәлеп итү, аларны студентлар, яшь галимнәр, мәктәп укучылары һәм туган якны өйрәнүчеләр конференцияләре үткәрү юлы белән популярлаштыру.

Чит ил гражданнын (мигрантларны) социомәдәни адаптацияләү һәм интеграцияләү системасын камилләштерү буенча программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру ярдәмендә ирешелә:

Россия тарихы һәм мигрантлар өчен Россия Федерациясе законнары буенча уку-методик комплектыларын (пособиеләрен) эшләү;

мигрантларны социаль адаптацияләүгә һәм интеграцияләүгә юнәлдерелгән кереш (ориентация) курсларын үткәрү чараларын тормышка ашыру өчен социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга субсидияләр бирү;

Татарстан Республикасы икътисады өчен кирәкле чит ил эшче көчләрен жәлеп итү, сайлап алу һәм куллану механизмнарын камилләштерү;

«Дөнья энжесе» студентлар фестивален, «Чит ил студенты көне» вузара фестивален оештыру һәм үткәрү;

Татарстан Республикасы мигрантларының этник диаспораларын һәм жәмгыятьләрен аларның адаптация һәм интеграциясенә гомуми дәрәжәсен билгеләү, тормыш эшчәнлегендә потенциал һәм реаль конфликтоген һәм тотрыксызландыручы факторларны ачыклау буенча комплекслы тикшерүне оештыру.

Милләтара һәм конфессияара тынычлыкны һәм татулыкны тәмин итү, милләтара һәм конфессиональара мөнәсәбәтләренә гармонияләштерү буенча программада куелган бурычларны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру ярдәмендә ирешелә:

Татарстан Республикасында милләтара һәм конфессиональара мөнәсәбәтләр торышын мониторинглауның ведомствоара системасын оештыру;

дини һәм милли нигездә конфликтлы хәлләр турында мәгълүматны кабул итү буенча call-үзәк булдыру һәм эшчәнлеген оештыру;

мәдәният хезмәткәрләренә милләтара конфликтларны кисәтү буенча киңәшмәләрен үткәрү;

милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләренә гармонизацияләү темасын яктыртучы социаль роликлар эзерләү;

«Россия халыкларының милли бәйрәмнәре» Бөтенроссия фотоконкурсын уздыру;

«Этнобъектив» республика акциясен (этнофотокросс) оештыру һәм үткәрү;

«Многоликий Татарстан» күчмә фотокүргәзмәсен оештыру;

Халыкара яһүд музыкасы фестивален уздыру;
Беларусь һәм Россия халыкларының бердәмлеге көненә багышланган чаралар үткәрү.

Программада Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм рухи үсешенә ярдәм итү, Россия жәмгыяте нигезе буларак традицион рухи-әхлакый кыйммәтләрне саклау, гомумроссия гражданлык һәм Татарстан тәңгәллеген ныгыту буенча куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру ярдәмендә ирешелә:

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә хаж кылу, этник, гастрономик һәм экологик туризмны үстерү;

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның милли спорт төрләре буенча ел саен үткәрелә торган фестивальне (спартакиаданы), традицион уеннарны һәм уеннарын оештыру һәм уздыру;

И.Шакиров ис. «Татар моңы» халыкара яшь башкаручылар телевизион конкурсын уздыру;

«Иман музыкасы» халыкара рухи музыка фестивален уздыру;

«Крутушка» халыкара этник фестивален уздыру;

«Түгәрәк уен» («Игра в кругу») Бөтенроссия татар фольклоры фестивален уздыру;

Бөтенроссия Спас ярминкәсен уздыру;

Чуваш жырын башкаручыларның «Чуваш сандугачы» республика конкурсын уздыру;

«Безнең йорт – Татарстан» республика этномәдәни фестивален уздыру;

Фин-угор халыклары республика фестивален уздыру;

«Ватан» халык ижаты һәм декоратив-гамәли сәнгать республика яшьләр фестиваль-конкурсын уздыру;

«Мәдәниятләр мозаикасы» республика этноконфессиональ фестивален уздыру;

«Туым жондызы» («Рождественская звезда») керәшен жырын яшь башкаручыларының Республика конкурс-фестивале;

Туган тел көнен (26 апрель), Рус теле көнен (6 июнь), Татарстан Республикасы Көнен бәйрәм итүгә багышланган чаралар планын эзерләү һәм тормышка ашыру;

казак җырларының ачык конкурс-фестивален оештыру һәм үткәрү. «Казачий круг» Бөтенроссия фольклор конкурсында катнашу;

«Звонкая капель – Моңлы тамчы» балалар фольклор коллективларының Республика фестивален оештыру һәм үткәрү;

«Киң Масленица» республика бәйрәмен оештыру һәм уздыру;

«Алмалы Спас» районара халык бәйрәмен оештыру һәм үткәрү;

«Троицкие напевы» рухи җыр фестивален оештыру һәм үткәрү;

«Нәүрүз» төрки халыклар бәйрәмен үткәрү;

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның «Сабантуй», «Каравон», «Уяв», «Семык», «Гырон быдтон», «Учук», «Балтач», «Иван Купала», «Питрау» һ.б. бәйрәмнәрен уздыру.

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның этномәдәни һәм тел

күптөрлелеген саклау һәм аларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру буенча программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру юлы белән ирешелә:

«Татарстан Республикасының рус традицион мәдәнияте» республика проектын тормышка ашыру;

Туган тел укытучыларының Бөтенроссия конкурсын оештыру һәм үткәрү;

Татар теле буенча Халыкара олимпиада үткәрү;

күпмилләтле якшәмбе мәктәпләре һәм этномәдәни компонентлы мәктәпләр укучылары фестивален (слетларын) үткәрү;

Кирилл-Мефодий яшүсмерләр укуларын оештыру һәм үткәрү;

балалар һәм яшьләр өчен «Милләтебез хәзинәләре» – «Сокровища нации» тел профильле сменасын оештыру һәм үткәрү;

күпмилләтле якшәмбе мәктәпләре һәм этномәдәни компонентлы мәктәпләр укучылары фестивален уздыру;

«Күпмилләтле дәүләт шартларында туган телләренә саклау һәм үстерү: проблемалар һәм перспективалар» халыкара фәнни-гамәли форумын уздыру;

Татарстан Республикасы Милли мәктәпләре өчен укыту-методик комплектларын эшләү һәм бастыру;

якшәмбе мәктәпләренә һәм этномәдәни компонентлы мәктәпләренә республика слетын оештыру һәм үткәрү;

туган телләр (чуваш, удмурт, мари, мордва) һәм әдәбиятыннан мәктәп укучыларының республика олимпиадасын оештыру һәм үткәрү;

Туган теле (рус булмаган) булган мәктәп укучылары өчен рус теле буенча Халыкара олимпиаданы оештыру һәм уздыру;

Татарстан Республикасында рус теле буенча халыкара тоталь диктант оештыру һәм үткәрүдә ярдәм итү;

«Рус теле һәм әдәбияты төрки телле дөньяда: заманча концепцияләр һәм технологияләр» халыкара конференциясен уздыру;

Татарстан Республикасында чөлтәрле полилингваль белем бирү комплекслары эшчәнлеген оештыру;

Россия халыкларының әдәбият эсәрләрен татар һәм рус телләренә тәржемә итүне әзерләү һәм бастыру.

Дәүләт милли сәясәте өлкәсендә дәүләт идарәсен камилләштерү, шул исәптән Татарстан Республикасында дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыруны фәнни-белем бирү һәм мәгълүмат белән тәэмин итү буенча Программада куелган бурычны хәл итү түбәндәге юнәлешләр буенча чараларны гамәлгә ашыру ярдәмендә ирешелә:

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның телләре торышы һәм үсеше мониторингы; Татарстан Республикасында тел ситуациясенә фәнни тикшеренүләр үткәрү;

милләтара һәм профессиональ мөнәсәбәтләр торышының төп характеристикалары (индикаторлары) системасын эшләү һәм раслау;

дәүләт һәм муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар, милли берләшмәләр һәм дини оешмалар белән үзара бәйләнешне

гамәлгә ашыручы дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләре өчен укыту программаларын оештыру;

дәүләт милли сәясәтенең һәм дәүләт-конфессиональ мөнәсәбәтләрнең актуаль мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасында муниципаль районнарның авыл жирлекләре башлыklары өчен укыту семинарларын оештыру;

Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның бердәмлеген тәшкит итүче тарихи даталарны популярлаштыру буенча фәнни тикшеренүләргә оештыру, белем бирү проектларын эзәрләү;

Татарстан Республикасы массакүләм мәгълүмат чараларында Татарстан Республикасында яшәүче халыкларның берләшүе факторы булган тарихи даталарны киң яктыртуны тәмин итү;

«Россия Федерациясенең төрле төбәкләрендә этносоциаль һәм этномәдәни процессларны жайга салуның уңай тәҗрибәсе» бөтенроссия фәнни-гамәли конференциясен уздыру;

Милли массакүләм мәгълүмат чаралары форумын үткәру;

Татарстан халыклары ассамблеясенең «Безнең йорт – Татарстан» журналына ярдәм итү;

Татарстан халыклары Ассамблеясы һәм Татарстан халыклары Дуслыгы Йорты сайты www.addnt.ru мәгълүмат белән тәмин итү;

«Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Россия һәм Татарстан мөселманнарының традицион ислам кыйммәтләрен пропагандалауга юнәлдерелгән, диннәр арасындагы татулык һәм үзара хөрмәтнең тарихи тәҗрибәсенә таянып, максатчан эш оештыру;

Татарстан Республикасында яшәүче төрле халыкларның мәдәнияте, гореф-гадәтләре белән таныштыра торган һәм милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүгә юнәлдерелгән теле- һәм радиотапшырулар циклын төзү;

«Многоликая Россия» Бөтенроссия журналистлар конкурсын уздыру;

массакүләм мәгълүмат чараларында милләтара һәм дәүләт-конфессиональ мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен яктырту мәсьәләләре буенча журналистлар өчен Республика гамәли-юнәлешле семинарын уздыру;

Татарстан Республикасы массакүләм мәгълүмат чараларында этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәсьәләләрен иң яхшы яктырту буенча республика журналистлар конкурсын оештыру;

Россия жәмгыятең милләтара һәм конфессияара күптөрлелегә мәсьәләләрен массакүләм мәгълүмат чараларында дәрәс яктырту нигезләре буенча журналистлар өчен гамәли житәкчелек эшләү һәм тарату;

«Казан (Идел буге) федераль университеты» федераль дәүләт автоном югары белем бирү учреждениесе каршындагы ижтимагый-сәясый һәм этноконфессиональ мәсьәләләр буенча Эксперт советы эшчәнлеген формалаштыру һәм оештыру;

«Идел буге республикаларының милли әдәбияты: мәдәниятега багланьшлар проблемалары» төбәкара фәнни-гамәли конференциясен уздыру;

«Россия төбәкләрендә этникара мөнәсәбәтләргә гармонияләштерүдә милли-

мәдәни автономиянең роле һәм урыны» Халыкара конференциясен Татарларның федераль милли-мәдәни автономиясе һәм «Казан (Идел буе) федераль университеты» югары белем бирү федераль дәүләт автоном мәгариф учреждениесе базасында уздыру;

«Саннар һәм фактлар» Татарстан халыклары турында жыентык бастыру;

«Милли сорау һәм җавап» проекты телетапшырулар циклын оештыру һәм булдыру.

Әлеге юнәлешләргә караган чараларны башкаручыларны билгеләү дәүләт заказчылары тарафыннан дәүләт ихтыяжлары өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга һәм хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру нигезендә гамәлгә ашырыла.»;

Программаның IV бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«IV. Программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Программа чараларын финанслау Татарстан Республикасы бюджеты акчалары хисабына башкарылачак.

Программада программа чараларын гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш акчалар (эшмәкәрләр, спонсорлар акчасы) һәм муниципаль берәмлекләр бюджетлары акчаларын жәлеп итү мөмкинлеге каралган.

Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 429,0459 млн. сум тәшкил итә, шул исәптән:

2014 елда – 39,324 млн.сум;

2015 елда – 32,724 млн.сум;

2016 елда – 42,624 млн.сум;

2017 елда – 40,371 млн.сум;

2018 елда – 52,2787 млн.сум;

2019 елда – 53,6144 млн.сум;

2020 елда – 56,6386 млн.сум;

2021 елда – 55,6926 млн.сум;

2022 елда – 55,7786 млн.сум.

2014 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 21,6008 млн. сум тәшкил итә.

2015 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 17,96775 млн. сум тәшкил итә.

2016 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 18,2494 млн. сум тәшкил итә.

2017 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 9,1068 млн. сум тәшкил итә.

2018 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 10,3585 млн. сум тәшкил итә.

2019 елда Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны

финанслау күләме 10,8317 млн. сум тәшкил итә.

2020 елга Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән Программаны финанслау күләме 10,5074 млн. сум тәшкил итә.»;

Программага 1, 1.1, 2, 4 нче кушымталарны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлгән).

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин